

Évközi 29. vasárnap

Mt 22,15–21

Mit kísértetek, képmutatók?

Adott-e Jézus konkrét politikai tanítást követőinek? – kérdezzük – e perikópa kapcsán. Nem véletlen, hogy ennek a szakasznak a kulcsmondata („Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek ami az Istené!”) elhíresült: hivatkoznak rá, ha a keresztényeknek a fennálló politikai rendhez való alkalmazkodásról beszélnek. Akik ezt a politikai alkalmazkodás alapszövegeként értelmezik, azok félreértik Jézus szándékát, és megfélemlenek arról, hogy aki ezt mondta, politikai perben halt meg mint a „zsidók királya”.

Itt is feszültség van Jézus szavainak egyszerű értelmezése és szándékolt mondanivalója között. Azonnal felismerhetjük azt a motívumot, ami miatt a keresztények ezt a vitát oly pontosan rögzítették, hiszen az eredménye számukra tartalmaz eligazítást.

Krisztusnak, a próféta tanítónak véleménye volt a politikáról is. Vallási tanítása nem elméleti, nem politikamentes és világtól idegen. Mozgósította az embereket, sőt az ellenségeit is. Nem véletlenül kísérték végig nyilvános működését a kezdetektől a nép más vallási vezetőinek állandó provokatív kérdései. A farizeusok és írástudók, a nép vénei és itt ebben az összes eddigiek együtt teszik fel a csapdát állító kérdést a Heródes család hatalmát pártoló, alapvetően Róma-barát vezetőkkel.

A kérdés: szabad-e, vagy nem szabad adót fizetni a császárnak? A keresztényeknek ez a dilemma így fogalmazható meg: szabad-e, vagy nem szabad elismerni egy politikai hatalmat, esetleg együttműködni vele? Szabad-e részt venni politikai mozgalmakban? A magánszférába tartozik-e a vallás, vagy tekinthetjük társadalmi mozgalomnak is? A válasz attól függ, hogyan értelmezzük, amit Jézus mondott.

Jézus válasza elsősorban az álnok csapdát leplezi le. Amikor azt kéri, mutassanak egy adópénzt, a kérdezők megfélemlenek arról, hogy nekik ezt nem szabadna birtokolniuk. A szélsőséges nézetek szerint ugyanis már a római pénz birtoklása is bálványimádást jelentett. Az, akinek a pénzt birtokoljuk, ezen keresztül elismerteti velünk a hatalmát. Ez sajnos manapság is igaz. A pénzen keresztül hatalmat gyakorló politikai fensőbbiséghez vagyunk kötve. Ha elutasítanánk a birtoklását, kivonnánk magunkat ebből a körből. Ha nem használnánk pénzt, nem lenne felettünk hatalma az adóhatóságnak,

a különböző szolgáltatóknak, azoknak, akik áruikat nekünk eladják, vagy szolgáltatásaikat ránk kényszerítik. Csakhogy akkor minden szükségletünkről magunknak kellene gondolkodnunk, a varrótűtől a fűtőanyagig és a ruháig.

Krisztus azonban nem ismerte el a császár mindenre kiterjedő hatalmát. Sőt a keresztények sem ismerték el soha a teljes politikai szabályozás jogosságát. Mindig is védték a lelkiismereti szabadságot, és azt, hogy az egyháznak joga van a saját világgépével közös-séget teremteni. Történelme folyamán az egyház mindig is feszült viszonyban volt a különféle államhatalommal. Az Isten országát megvalósítani akaró keresztény nem tud belenyugodni abba, hogy pillanatnyi választási vagy irányítási problémák miatt adja fel az alapvető igazságos, jogos elképzeléseket. A Jézus által hirdetett egyenlőség nem megalkuvást jelentett és a szolidaritás vállalását a gonoszokkal és bűnözőkkel, hanem minden gonoszszágnak és bűnözésnek a kizárását.

A keresztények és az egyház kapcsolata a politikai hatalommal éppen ezért mindig törékeny, de a realitások figyelembevételével nem alkalmazkodásmentes. De egyben azt is jelenti, hogy sem Jézus, sem a keresztény egyház nem fogad el egyetlen politikai rendszert sem teljesen és véglegesen. Lelkiismereti kötelességünk alól nem menthet fel senki; az Istennel szembeni kötelességünket nem helyettesíthetjük az állami alkalmazottak lojalitásával; Jézus prófétai szemléletét nem válthatjuk fel az összkomfortos alkalmazkodással.

Az adópénz imája

Uram, köszönöm, hogy földi hazát, népet adtál, ahova tartozhatok. Köszönöm, hogy hazám, népem vonásait magamon hordhatom és erről felismerhető vagyok. Köszönöm, hogy hazám, népem szolgálatára állítasz, küldesz. Köszönöm, hogy értéket, lehetőségeket, képességeket adtál nekem ehhez. Kérlek, add, hogy értékeimet és a lehetőségeket tisztán felhasználva lehessen hazámnak, népemnek a javára. Add, hogy – bár gyakran nem látom tökéletesnek –, veled együtt szeressem hazámat, népemet; ugyanakkor az érte való tevékenykedés közben el ne feledkezzek rólad, és országodról, ahova hazavárod minden nép gyermekeit, hogy veled együtt örvendezhesünk. Amen.